#RUĐERU 72 MILIJUNA EURA ZA OTVORENE ZNANSTVENE INFRASTRUKTURNE PLATFORME ZA INOVATIVNE PRIMJENE U GOSPODARSTVU#

Strukturni projekt "Otvorene znanstvene infrastrukturne platforme za inovativne primjene u gospodarstvu" - O-ZIP ključni je dio razvojne strategije Instituta Ruđera Boškovića (IRB) koji će taj vodeći hrvatski institut u području prirodnih znanosti doista učiniti institutom za 21. stoljeće, istaknuto je u petak na predstavljanju toga projekta na IRB-u.

Predstavljanje O-ZIP-a - kapitalne investicije 'teške' 72 milijuna eura bio je dio bogata programa događanja pod nazivom "Od OBZOR-a do O-ZIP-a" upriličena na IRB-u, na kojemu je ravnatelj David M. Smith istaknuo kako je osnovno načelo O-ZIP-a jačanje najkonkurentnijih strana IRB-a za jačanje suradnje s gospodarstvom.

Ovaj projekt vrijedan je 72 milijuna eura i predstavlja prvo značajne ulaganje u infrastrukturu IRB-a od njegovog osnutka. Sredstva će se iskoristi za obnovu postojećih objekata te izgradnju pet novih objekta i to za informacijsko-komunikacijske znanosti i tehnologije, istraživanje mora i okoliša, biomedicinska istraživanja, napredne materijale i tehnologije te kongresni centar.

Projekt O-ZIP omogućit će i nabavku vrhunske sofisticirane istraživačke opreme usklađene s ekspertizom znanstvenika i potrebama gospodarstva RH. 2018. godina bila je značajna za ovaj projekt, jer je okončan proces pribavljanja svih dozvola, izrađeni su glavni projekti, a izvedbeni projekti su u završnoj fazi te na ‘Ruđeru’ očekuju početak provedbe već sljedeće godine.

Trenutno je na IRB-u aktivno 12 projekata iz programa OBZOR 2020 u različitim područjima istraživanja od fizike, biofizike, kemije materijala, biotehnologije do informacijsko-komunikacijskih tehnologija. Znanstvenici IRB-a kontinuirano su aktivni u pisanju projektnih prijedloga i u iščekivanju su novih natječaja za projekte iz ovog, ali i drugih programa EU.

Važnost toga projekta za jačanje opće konkurentnosti Hrvatske i njezin boljitak svojom su nazočnošću potvrdili i predstavnici izvršne vlasti - predsjednik Vlade Andrej Plenković, ministrica regionalnog razvoja i fondova EU Gabrijela Žalac i državni tajnik u Ministarstvu znanosti i obrazovanja i bivši ravnatelj IRB-a dr. sc. Tome Antičić.

Smith: Uspjeh projekta ne ovisi samo o IRB-u; Plenković: Imate našu punu potporu

Uspjeh toga projekta koji će znanstvenicima na Ruđeru, zahvaljujući infrastrukturnoj obnovi, omogućiti radne uvjete koje imaju njihove kolege u razvijenim zemljama Europe i svijeta, ipak ne ovisi isključivo i IRB-u već su za to, ocijenio je u uvodnim riječima Smith, potrebni snažni partnerski odnosi s Vladom i mjerodavnim ministarstvima.

Premijer Plenković, koji se nazočnima obratio po ravnateljevu pozdravnom izlaganju, istaknuo je kako IRB ima punu potporu Vlade i ministarstava u provedbi toga projekta.

"Svojom nazočnošću htjeli smo poslati i poruku znanosti u Hrvatskoj, a posebno vama znanstvenicima na Ruđeru da vi morate biti ona snaga koja će omogućiti Hrvatskoj da napravi upravo ono što je i smisao ovako velika projekta kao što je O-ZIP vrijedna 72 milijuna eura - a to je da se vaša izvrsnost pretoči u najbolja i najrecentnija znanstveno utemeljena rješenja koja će

Phoca PDF

kasnije primijeniti hrvatsko gospodarstvo", rekao je Plenković.

Dodao je kako je IRB zapravo spoj onoga o čemu je, podsjetio je premijer, bilo nedavno riječi o Ženevi kada se razgovaralo o tomu što zapravo treba donijeti 4. industrijska revolucija, a to su inovacije, konkurentnost, investicije i digitalizacija.

U tome okviru predsjednik Vlade vidi i doprinos našega najvećeg i najuspješnijeg instituta - IRB-a koji je, podsjetio je, na inicijativu akademika Ivana Supeka dobio ime po velikome znanstveniku i čovjeku ispred svoga vremena Ruđeru Boškoviću.

Plenković: Projekt O-ZIP ako se gleda financijski je četvrti hrvatski strateški projekt

Premijer je stavio projekt O-ZIP u kontekst hrvatskih strateških projekta i podsjetio kako je na sastanku na početku mandata ove vlade ministrica znanosti i obrazovanja Blaženka Divjak objasnila kako je O-ZIP jedan od desetak ključnih strateških projekta u Hrvatskoj i objasnila o čemu se radi.

"Ako se gleda financijski, onda je to - 357 milijuna eura za Pelješki most, 101 milijun eura za LNG, gotovo isti iznos za internetsku infrastrukturu u Hrvatskoj i onda mislim da ste vi sa 72 milijuna eura četvrti individualni projekt u financijskom smislu što je sjajno", rekao je Plenković.

Istaknuo je kako je poruka ove Vlade koja ulaže u znanost i znanstvenu infrastrukturu i želi potaknuti izvrsnost i reformu obrazovanja, da treba povećati vidljivost znanosti u hrvatskoj javnosti i njezina doprinosa razvoju gospodarstva.

"Šetnja" kroz OBZOR projekte na IRB-u do O-ZIP-a i božićnoga domjenka 2023. u Kongresnom centru IRB-a

Pomoćnica ravanatelja IRB-a Marijeta Kralj bila je zadužena da u kratkoj prezentaciji podsjeti na osnovne elemente po kojima je IRB prepoznat u Hrvatskoj, ali i svijetu, te na vrijedne projekte ostvarene u OBZOR-u 2020.

Tako je, među ostalim, rekla da se IRB prostire na 130 tisuća četvornih metara površine, ima 850 zaposlenika, među kojima je više od 500 znanstvenika, više od 300 doktora znanosti što čini pet posto hrvatskih znanstvenika koji produciraju 20 posto znanstvenih publikacija u Hrvatskoj, na IRB- je 50 posto od ukupne kapitalne opreme u Hrvatskoj, a njegovi su znanstvenici povukli više od 50 posto svih povučenih financijskih sredstava iz OBZOR-a 2020.

Ruđer Bošković je tako iz programa OBZOR 2020 povukao oko sedam milijuna eura i to kroz 17 ugovorenih projekata, rekla je Kralj. Ti su OBZOR 2020 projekti pak postavili temelje za razvoj kapitalnoga strukturnog projekta O-ZIP o kojemu je govorila pomoćnica ravnatelja Ivanka Jerić. Projekt O-ZIP uvršten je u Operativni program Europske komisije "Konkurentnost i kohezija" za financijsko razdoblje od 2014. do 2020. godine (OPKK).

Kratko podsjetivši na faze koje su protekle u pripremi toga projekta od 2013. do danas, Jerić je objasnila kako je ključan korak u tomu bila organizacijska reforma 11 zavoda IRB-a i njegova tri centra. Istaknula je kako je logika cijeloga projekta bila da su znanstvenici i znanje pokretačka

Phoca PDF

snaga instituta, a multidisciplinarnost komparativna prednost IRB-a koja se mora više koristiti, te da na IRB postoji snažan konsenzus da je to potrebno kako bi institut mogao raditi kvalitetno u 20. stoljeću.

U početku izrade projekta, podsjetila je Jerić, postavili smo si pitanje - što to naši znanstvenici rade najbolje i gdje su konkurentni u europskim okvirima. Razmišljajući o tomu došli smo, rekla je, do četiri globalno relevantne teme istraživanja koje smo onda transferirali u naše četiri platforme - bio-medicinske znanosti, istraživanje mora i okoliša, istraživanje naprednih materijala i tehnologija te informacijsko-komunikacijske znanosti i tehnologije.

Istodobno, istaknula je, morali smo sve vrijeme imati na pameti kako to doprinosi strategiji pametne specijalizacije Republike Hrvatske jer je i to jedan od preduvjeta za korištenje strukturnih fondova. Sljedeći korak bio je identifikacija potrebne znanstveno-istraživačke opreme a pri njezinu odabiru bili smo prilično rigorozni, a važan element bio je da i oprema bude usklađena s potrebama gospodarstva. Slijedio je novi korak koji je polazio od činjenica da je IRB-ova znanstvena infrastruktura zastarjela i da radimo u uvjetima koji su ispod europskoga prosjeka.

Tako, dodala je, projekt uključuje i prostornu reorganizaciju, dogradnju i obnovu starih objekata, ali i izgradnju novih, među kojima je i Kongresni centar IRB-a pa je Jerić zaključila pozivom svima da 2023., kada bi projekt trebao biti završen, dođu na božićni domjenak u novi Kongresni centar IRB-a.

Posebno organiziran "Đir po OBZOR-u 2020 IRB-a" omogućio je novinarima da se ukrcaju na vlakić i posjete četiri znanstvene OBZOR postaje - projekt EUROfusion, OBZOR2020 – European Spallation Source neutrino Super Beam – ESSnuSB i OBZOR 2020 dva projekta Europskog istraživačkog vijeća (ERC) koje vode znanstvenice povratnice u Hrvatsku - prof. dr. sc. Iva Tolić i prof. dr. sc. Ana Sunčana Smith.

(Hina/Institut Ruđer Bošković)

Phoca PDF

Phoca PDF